Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 218 Miercuri 9 August 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 460 lei-12 l. 900, RADIO U. 6 l. 600 lei - 12 l. 1060.
Z. ȘTIINȚELOR 6 l. 600-12 l. 1000
VESELIA 6 l. 450-12 l. 800 lei
T. SUFLET 6 l. 3.012 l. 600 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

UN EXEMPLU

Evenimentele interne din din mica țară Finlanda, modul liniștit cum s'au desfășurat în împrejurări atât de grele pentru acest popor, pun în lumină însușirile lui civice, conștiința lui națională, unitatea lui sufletească și credința în dreptul la o existență națională liberă și suverană.

S'au petrecut în Finlanda fapte de o importanță covârșitoare și care, cine știe dacă în alte țări, în aceleași tragice împrejurări s'ar fi putut desfășura într'un ritm atât de rapid și totuși atât de liniștit. Schimbarea șefului statului în timpul când o parte din teritoriul țării este ocupat de trupe inamice, trecerea peste uzanțele constituționale, întrucât noul președinte a fost numit iar nu ales, dreptul ca președintele Republicei să poată trece unele din prerogativele demnității sale primului ministru, demisiunea guvernului — iată o serie de fapte care s'au desfășurat într'o atmosferă de liniște, de demnitate și de hotărâre, fără convulsiuni interne, fără manifestații zgomotoase, în deplin acord al întregei opinii publice.

Exemplu strălucit pe care-l dă un popor mic pe tărâmul politicei interne, după ce a dat de ani de zile, atâtea strălucite exemple de eroism în apărarea pământului și independenței naționale.

Exemplu cu atât mai strălucit cu cât faptele s'au petrecut într'un moment de restriște și la o răscruce istorică și când interpretarea lor, de unii sau de alții, de prieteni sau de adversari, puteau creia noui dificultăți țării. Cu o admirabilă stăpânire de sine, cu seriozitatea pe care o implică asemenea evenimente, cu înlăturarea oricăror ambiții personale națiunea finlandeză și reprezentanții ei autorizați au avut curajul civic să privească realitatea în față și să ia hotărîrile supreme pe care le indicau împrejurările actuale și perspectivele viitorului.

S'a făcut astfel dovada din nou că maturitatea politică a unui popor nu este în mod obligatoriu legată de numărul lui și că popoarele mici, atunci când este vorba mai ales de existența lor națională, pot săvârși nu numai pe teren militar, ci și pe cel politic, fapte pătrunse de adâncă înțelepciune și în vederea apărării propriei lor existențe.

Fără multă frazeologie în câteva cuvinte, fostul președinte d. Ryti a arătat poporului motivele pentru care el înțelege să se retragă într'un moment de grea cumpănă pentru țara sa și să-i înlesnească astfel găsirea celui mai potrivit și mai sigur drum pentru soluționarea problemei propriei ei existențe.

Tot astfel. în fraze sobre, noul președinte, mareșalul Mannerheim a anunțat națiunei sale hotărîrea de a-și lua răspunderea trebilor statului.

„Azi când pentru a doua oară, într'un ceas de răscruce al istoriei — a spus mareșalul Mannerheim — asum îndatoririle de șef al statului, îmi dau complet seama de marea răspundere pe care mi-am luat-o. Greutățile pe care trebue să le înlăturăm întru apărarea viitorului și siguranței noastre sunt extrem de mari".

Sinceritatea acestei declarațiuni, recunoașterea greutăților și afirmarea imperativelor naționale: „apărarea viitorului siguranței statului și națiunei finlandeze", dovedesc cât de adânc este pătruns noul șef al Republicei finlandeze de însemnătatea istorică a răspunderei ce și-a luat-o. De aceea s'a ferit de orice promisiune și cu sriozitatea care-l caracterizează el a adăugat:

„Plin de credință în Cel Atot puternic sper și cred că vom reuși cu ajutorul Parlamentului și al guvernului și cu sprijinul unui popor solidar să păstrăm independența statului și existența națională".

Parlamentul, guvernul și poporul solidar, iată factorii pe care se bizue președintele mareșal Mannerheim ca să scoată la liman țara sa, țara care și-a pus încrederea în el. Tradiția democratică a politicei finlandeze a fost astfel din nou confirmată și pe temeiul ei și cu sprijinul factorilor care o revrezintă s'au putut petrece în această mică dar bravă țară, transformări interne profunde într'o atmosferă din cele mai limitate.

Este un exemplu care trebue să fie subliniat.

LUPTĂ NAVALĂ IN GOLFUL SAINT MALO

Berlin, 7 (Rador). — *In golful Saint Malo s'a desfășurat Duminică, la sud-vest de capul Frehel, o luptă între vase germane de siguranță și vedete rapide britanice.*

Prin lovituri în țintă, forțele germane au avariat grav mai multe vase inamice.

Vasele germane nu au suferit pierderi

a parcurilor de camioane-automobile.

S'a observat că bombele au lovit în plin gara din Saint Hilaire, care era plină cu trenuri. Se semnalează mari pagube de pe urma incendiilor și exploziilor.

O baterie de artilerie anti-aeriană a fost redusă la tăcere.

ȘAPTE VAPOARE SCUFUNDATE DE SUBMARINELE GERMANE

Berlin 7 (Rador). — In cursul unor grele lupte cu forțe inamice de siguranță, submarine germane au scufundat, în diferite puncte din spațiul maritim, cinci vapoare de comerț cu o deplasare totală de 31.000 tone, precum și 2 contra-torpiloare, după cum anunță Biroul statului major al comandamentului suprem al submarinelor germane.

VASE ATACATE DE AVIOANELE TORPILOARE GERMANE IN ESTUARUL SENEI

Berlin, 7 (Rador). — O formație germană de avioane torpiloare a obținut în noaptea spre 6 August, cu prilejul atacurilor date împotriva flotei de invazie anglo-nord-americană, un succes remarcabil.

Avioanele torpiloare germane, care au decolat imediat după lăsarea serii, au suprins o formație de vase inamice în estuarul Senei, care încerca să se apropie de țărm.

Deși inamicul s'a învăluit imediat în ceață artificială și a deschis un violent tir defensiv, aviatorii germani au atacat în același timp din toate părțile dela o foarte mică înălțime și și-au lansat torpilele cu un efect nimicitor asupra obiectivelor cele mai importante.

După știrile incomplete de până acum, trei distrugătoare anglo-nord-americane au fost atinse de mai multe lovituri în plin. După explozii violente, aceste trei vase de război au fost înghițite de valuri în câteva minute.

Alte lovituri de torpile grele au avariat două crucișătoare ușoare și au provocat stricăciuni considerabile unui distrugător, a cărui pierdere este foarte probabilă.

In afară de aceasta, un vas de transport, cu o deplasare de aproximativ 4.000 tone, a fost izbit nimicitor

VASELE SCUFUNDATE

Berlin, 7 (Rador). — In cursul atacurilor avioanelor torpiloare germane împotriva unităților navale inamice din golful Senei, în noaptea de Duminică spre Luni, au fost scufundate trei contra-torpiloare, iar două crucișătoare de tip ușor, un contra-torpilor, precum și un vas de transport cu o deplasare de 4.000 tone au fost atât de grav avariate încât pot fi considerate ca pierdute.

Activitatea aviației germane pe frontul invaziei

Berlin, 7 (Rador). — Cu privire la activitatea aeriană de pe frontul de invazie, se anunță că, în noaptea de Duminică spre Luni, o formație de avioane torpiloare germane a sburat pe deasupra golfului Senei și a atacat, cu bune rezultate, vasele inamice.

Deocamdată nu se cunoaște numărul exact al vaselor inamice scufundate de avioanele torpiloare germane.

Puternice atacuri masive date de formații germane de avioane de luptă de tip greu au fost îndreptate împotriva punctelor de sprijin americane dela St. Hilaire și Villedieu. In aceste localități, unde se aflau numeroase trupe și mult material de război, s'au produs imense incendii și puternice explozii, imediat după ce au fost aruncate de către avioanele germane numeroase bombe explosive și incendiare. Mai multe lovituri în plin au fost obținute în special împotriva gării Saint Hilaire, care era înțesată de trupe și material.

Localitatea Ducy, situată la est de Pontaubault, a fost deasemeni țintă unui puternic bombardament făcut de avioanele germane de vânătoare de tip greu.

Avioanele germane de luptă de tip rapid au sprijinit luptele defensive ale armatei terestre în sectorul Mortain.

❖

Berlin 7 (Rador). — **In noaptea de Duminică spre Luni, atacurile concentrice ale avioanelor germane de luptă de tip greu au fost îndreptate împotriva punctelor de sprijin nord-americane dela Saint Hilaire și Villedieu, în sectorul de vest al frontului de invazie.**

In mai multe valuri, avioanele au aruncat un mare număr de bombe explosive și incendiare deasupra depozitelor de materiale, a concentrărilor de trupe și

PESTE 15 BOMBARDIERE AMERICANE DOBORÂTE IN SPAȚIUL AERIAN FRANCEZ

Berlin, 7 (Rador). — Importante formațiuni de avioane germane de vânătoare au angajat lupta cu o formațiune de bombardiere nord-americane și britanice care, însoțite de avioane de vânătoare, au făcut o incursiune în spațiul francez.

In cursul unor violente lupte aeriene dela nord-vest de Paris, aviatorii germani au doborît, după informațiunile sosite până acum un număr de 15 bombardiere cu câte patru motoare. Mai multe alte aparate inamice au fost lovite în mod eficace și foarte grav avariate.

In felul acesta, parte din acele aparate au trebuit să părăsească formațiunile căutând a se reîntoarce, în mod izolat, în Anglia.

Este locul a se admite că multe din aceste bombardiere grav lovite nu au mai putut ajunge la bazele lor.

S'A PRĂBUȘIT UN AVION AMERICAN DE TRANSPORT

25 DE MORȚI

Stockholm, 7 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

După cum se anunță din Washington, un avion de transport nord-american s'a prăbușit, din motive încă necunoscute, în apropiere de localitatea Atkinson.

Echipajul, alcătuit din 25 de oameni, și-a găsit moartea cu acest prilej.

RELAȚIILE TURCO-SOVIETICE

Berlin, 7 (Rador). — *In părerile emise la Berlin asupra raporturilor dintre URSS și Turcia, se subliniază îndeosebi în cercurile politice din capitala Reichului un comentariu al Agenției de presă sovietice, prin care — se spune aci — Turcia este învinovățită în mod grav de a fi fost totdeauna până astăzi oportunistă și de a nu fi luat acum hotărîrea de a rupe relațiile sale cu Germania decât pentru a nu fi complet izolată.*

Această declarație — se constată la Berlin — confirmă ceea ca se știa despre tactica tăcerii adoptată de Moscova în afacerea Turciei și anume că această tăcere este un semn al nemulțumirii pricinuite de o evoluție în legătură cu care Rusia Sovietică nu se declară satisfăcută.

Moscova — se spune — dorește intrarea ei în război, spre a avea un contact mai concret cu Turcia și spre a putea să-și urmărească mai bine țelurile.

In această privință, sunt interesante ecourile din Lisabona, care cred a ști că Turcia nu a făcut acest pas decât pentru a contracara într'un anumit fel cu ajutorul aliatului englez țelurile sovietice, care pretind remiterea unor puncte de sprijin.

Este clar — se adaugă în această privință — că aceste sforțări sunt într'o opoziție foarte netă cu interesele sovietice și că neîncrederea Moscovei urmează a fi și mai mult întărită

Ca și în Europa, Kremlinul își întinde tentaculele spre Orientul Apropiat

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI
COMUNICAT
ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 7 AUGUST 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.

CLERUL LA DATORIE

de N. BATZARIA

Rândurile de față sunt mai puțin un îndemn, de care știm că cei despre care va fi vorba n'au nevoe, și mai mult o constatare, ba chiar o constatare plăcută. Intră mai puțin în intenția noastră de a atrage atenția membrilor clerului asupra datoriei la care sunt chemați și asupra grelelor, dar atât de importantelor sarcini ce apasă pe umerii lor în aceste vremuri hotăritoare pentru viitorul țării și neamului.

Cum am spus, ținem mai mult și mai întâi să facem o constatare, ba chiar două constatări plăcute.

Una e că, din informațiile primite sau pe care le vedem publicate în ziarul nostru, preoți și vlădici, dându-și seama de seriozitatea împrejurărilor prin care trecem, merg mereu în rândurile poporului și se ostenesc a-și îndeplini înalta lor misiune. Ii găsim prezenți la adunări populare, la șezători culturale, la serbări cu caracter religios. Firește, nu se mulțumesc să facă act de prezență, ci, așa cum le este menirea, activează cu mult zel, spun, cu marea greutate ce le-o dă calitatea lor, cuvintele de înălțare sufletească, de îmbărbătare, de întărire a moralului și de convingere în izbânda dreptății noastre.

A doua constatare plăcută și dătătoare de speranțe bune pentru zilele ce vor să vină este că războiul, cu nenorocirile și pustiirile aduse de el, în loc să slăbească sentimentul religios și să-l atingă cât de cât credința în ajutorul și ocrotirea lui Dumnezeu, dimpotrivă le-a întărit și mai mult. Niciodată mai mult ca acum românii nu s'au simțit mai strâns legați de credința strămoșească, așa că niciodată nu s'au înălțat mai multe rugăciuni spre Atotputernicul, decum se constată în acești ani de război.

Dovada faptului o avem în mulțimea credincioșilor, cari umplu bisericile în zilele de sărbători, în numeroasele procesiuni și alte manifestații religioase ce au loc pe tot cuprinsul țării. Poporul ia parte la ele cu toată smerenia și cu convingerea că rugăciunile sale vor găsi ascultare.

Se mai știe un al treilea fapt important, care a contribuit la rândul său să întărească în români sentimentul religios. Faptul constă în adevărul că, după greci, suntem printre toate popoarele creștine din Răsăritul Europei, poporul cel mai vechiu, care a trecut la legea Mântuitorului.

Aceasta fiind situația, este în ordinea firească a lucrurilor ca românii să țină cu toată convingerea la credința strămoșească, să fie respectuoși față de Biserică și să asculte de îndemnurile și sfaturile bune ale slujitorilor Bisericii.

In această privință putem spune, că poporul nostru continuă a merge pe drumul pe care a mers încă din trecutul îndepărtat.

„Preoții cu crucea în frunte", cum a zis bardul redeșteptării naționale, au fost în vremurile de restriște din trecut aproape singurii sfătuitori și îndrumători ai poporului.

Și în împrejurările de astăzi, slujitorii Sfântului Altar au de îndeplinit însărcinări de o importanță asupra căreia este de prisos să stăruim. Turmanul „a păstori pe credincioși" se cere astăzi aplicat cu tot dinamismul. Prin autoritatea ce le dă misiunea lor, autoritate sprijinită și de exemplul bun, membrii clerului pot avea o influență binefăcătoare asupra celor pe cari sunt chemați să-i păstorească.

CONSOLIDAREA PROPRIETĂȚII

de prof. ERNEST GRINȚESCU

In epoca după război, se cer puse în aplicare în mod judicios o serie de măsuri, cari să ducă la stabilitatea proprietății, cu repercusiuni adânci în domeniul economic, social, moral și național. Din acest ansamblu fac parte: cadastrarea, comasarea, colonizarea, instituirea lotului indivizibil, crearea bunului de familie și stabilirea parcelei insesisabile. Fie-care pe rând și toate la un loc trebue să formeze preocuparea omului de stat, îndată după întrarea în regimul de pace, pentru că ele sunt o formă de organizare a bunurilor imobile, cerută de starea de propășire a întregei omeniri.

Noi am propovăduit în scrierile noastre toate aceste măsuri, cu toate detaliile lor; de aceia, în rândurile de față, nu voiu expune decât principiile pentru a le readuce în lumina conștiinței acelora, cari sunt predestinați să se ocupe cu astfel de probleme.

Cadastrul este o instituție de care s'a vorbit des în ultimul timp, în special dela înființarea lui teoretică în 1933, deși practic n'a luat ființă nici astăzi în România de dincoace de Carpați cu toate încercările și lucrările preliminare făcute. In Transilvania exista încă dela 1856 unit cu instituția cărței funduare, pentru a da un netăgăduit prestigiu proprietății funciare.

Prin cadastru se înțelege inventarierea averii imobiliare, prin măsurători, identificări și evaluări economice, spre a servi la înființarea de registre speciale de proprietăți, zise cărți funduare, în care să se vadă situația juridică a proprietății, a posesiunei și a sarcinilor (ipoteci și servituți). Din însuș această definiție rezultă că instituția cadastrului e legată de existența cărților fonduare și că a doua este consecința celei dintâi, fără de care ea însăși nu poate exista. De aceia exagerarea laturei juridice a problemei, cum s'a manifestat în legislația de după 1933, nu poate servi instituției în sine și este una din cauzele ce a împiedicat cu o oră mai curând începerea cadastrului, care, evident, are ca elemente de bază măsurătoarea și evaluarea economică a proprietăților, pe temeiul cărora se înființează cartea fonduară.

Cu orice sacrificiu, instituția cadastrului și a cărței fonduare trebuea neapărat să ia ființă în

(Continuare in pag. 2-a)

PENTRU CUNOAȘTEREA CAPITALEI NOASTRE

de LIVIU MIRESCU

Există, fără îndoială, o influență a mediului asupra desvoltării vieții. Dar ne dăm seama de ipoteca morală pe care istoria unui loc sau a unei regiuni o are asupra formației sufletești a oamenilor cari le locuesc? Nu numai istoria unei țări, care cuprinde în paginile ei porunci de împlinit, lăsate de înaintași urmașilor. Ci chiar și aceea a unui ținut redus ca întindere. Mocanii din țara Bârsei sunt geloși de reputația lor de baci și ciobani. Moții din munții Apuseni sunt mândri de a fi urmașii lui Iancu și ai martirilor trași pe roată; gorjenii, de a trăi pe plaiurile de unde acum un veac și un pătrar descăleca Domnul Tudor din Vladimiri. Și fiecare loc aproape, are în trecutul lui momente culminante, de eroism sau reverie, de muncă sau de dărnicie, de realizări materiale sau de apogeu moral, pe cari educația locală nu uită să le prezinte ca idealuri de urmat pentru tinerele generații.

Am căutat să desprind asemenea momente și din trecutul Capitalei noastre. Dar atâtea drumuri s'au încrucișat aici, atâtea fapte istorice au început ori s'au consumat sub zidurile orașului, încât niciunul nu mai poate fi socotit caracteristic pentru a defini trecutul sau destinul lui. Și mai ales, ar trebui multe cărți pentru desvoltarea lor. Dar aceasta nu ne scutește, pe cei cari trăim de ani, de zeci de ani, viața Capitalei, ca și pe acei cărora ea le-a ajutat la formația intelectuală sau la întemeerea unui rost economic, de a-i cunoaște trecutul, cu străduințele legate de realizarea orașului, în forma de azi.

Dacă Bucureștii ar fi și astăzi, ceeace erau acum o sută de ani, un mare sat, multe destine în-

(Continuare in pag. 2-a)

ATACURI VIOLENTE IN SERBIA

Belgrad, 7 (Rador). — **Corespondentul agenției D. N. B. transmite:**

Și săptămâna care a trecut s'a caracterizat prin acțiuni energice germane împotriva încercării bandelor comuniste de a trece la un atac împotriva Serbiei.

După ce în săptămâna precedentă bande mai puternice din Serbia de sud au fost decimate de formațiuni indigene și în deosebi de corpul de voluntari sârbi, unități SS au pricinuit pierderi însemnate marilor bande aflate în Bosnia de răsărit.

Inamicul a încercat să ocolească pela sud-est. O parte din banditii care au căutat să ajungă dincolo de râul Bosna au fost respinși cu pierderi mari.

In valea râului Ibar se dau lupte violente cu comuniștii, ce încearcă să se stabilească la teren aci.

Deoarece comuniștii și-au trimis o mare parte din bande pentru acțiuni împotriva Serbiei, luptele din restul Balcanilor de vest au slăbit.

O încercare de debarcare împotriva insulei Korcula, din dreptul Dalmației Centrale sub protecția unor forțe navale ușoare engleze și a avioanelor de bombardament, a fost dejucată după o luptă scurtă de către apărătorii germani ai insulei.

Pe de altă parte, trupele germane au reușit să curețe de bandele comuniste șoseaua Knin-Sibenik și [illegible] până pe inamic în munții Dinarici, cu pierderi simțitoare pentru comuniști.

❖

Berlin, 7 (Rador). — In cursul luptei împotriva aprovizionării bandelor inamice de pe coasta Dalmației, vase germane de siguranță au scufundat în apele teritoriale dela Murter două vase cu pânze și motor și au capturat, într'o mică insulă din apropiere de Kakan, un depozit de provizii al bandelor.

Intr'o luptă dată cu vedete rapide britanice, prevăzute cu artilerie, curățitoare de mine germane au lovit cu tunurile lor, în mai multe rânduri, un vas inamic.

❖

Berlin, 7 (Rador). — Informația răspândită în ziua de 4 August de tabăra inamică, după care orașul Danilovgrad din Muntenegru ar fi fost ocupat de rebeli, este, după cum declară agenția D. N. B., lipsită de orice temei.

Orașul Danilovgrad se află, ca și până acum, sub protecția germană.

❖

Belgrad, 7 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

Grație operațiilor de atac, zilele acestea au fost curățite de banditi alte regiuni din Muntenegru și Bosnia.

Pierderile generale ale partizanilor din nord-vestul Balcanilor se cifrau pentru ziua de 4 August la 247 morți și 33 prizonieri.

D. VON PAPEN
IN DRUM SPRE GERMANIA

Berlin, 7 (Rador). — In legătură cu svonurile circulând în străinătate, referitoare la locul de reședință al d-lui von Papen, ambasador al Reichului, la Wilhelmstrasse se relevă o telegramă din Sofia afirmând că d. von Papen a sosit cu persoanele care îl însoțesc pe teritoriul bulgar și că el își continuă drumul spre Germania.

Se adaugă că d. von Papen a fost salutat, înainte de a sosi la Sofia, de ministrul afacerilor străine al Bulgariei, care l-a însoțit până în capitala țării.

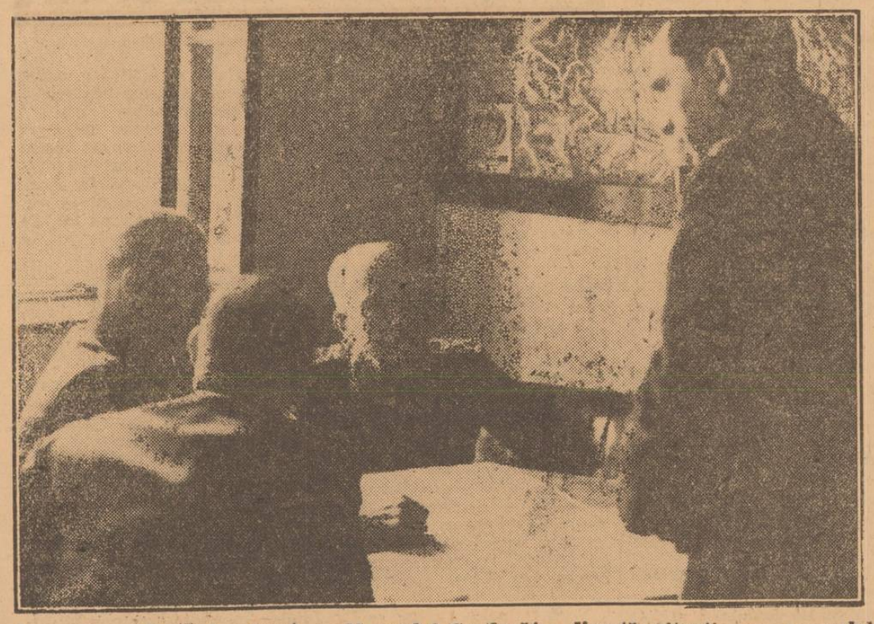

La un Comandament pe front. — Mareșalul Conducător discută situația cu generalul Volckamer von Kirchensittenbach — purtătorul Crucii de Cavaler, comandantul unei divizii de vânători germani (S.M.P.-PK-Friedmann)